

Jobber på spreng for å realisere PET-plan

Det medisinske fakultet ved Universitetet i Oslo setter alle kluter til for å løse finansieringskabelen for et planlagt PET-nettverk i hovedstaden.

Fakultetet selv har ingen penger å spytte inn i prosjektet som har en investeringsramme på 92 millioner kroner, men arbeider intenst for å ordne finansieringen.

Et fullt utbygd PET-nettverk vil etter planen omfatte et medisinsk syklotronsenter ved Rikshospitalet, PET-skannere ved Rikshospitalet og Det norske radiumhospital, samt en forskningsskanner for smådyr.

PET-senter som AS?

Etter at Norges forskningsråd og Amersham Health AS har kommet på banen og garantert for til sammen 50 millioner kroner, kan drømmen snart være nær ved å bli oppfylt (1).

Forskningsrådet har lovet et tilskudd på 25 millioner som skal gå til prosjektet i sin helhet, mens et like stort bidrag fra Amersham-konsernet er øremerket syklotronsenteret. Nå setter PET-entusiastene sin lit til at helsemyndighetene skal ordne restfinansieringen.

– Rikshospitalet og Radiumhospitalet har søkt om midler fra Helse Sør RHF og Helsedepartementet til å finansiere PET-skannere ved de to sykehusene. Hver av skannerne koster nesten 30 millioner kroner og utgjør derfor en betydelig investering, sier professor Leif Gjerstad ved Rikshospitalet. Han har vært sentral i planleggingen av PET-nettverket og er leder for interimsstyret som etter oppdrag fra Det medisinske fakultet i Oslo har utredet finansiering og organisering av et PET-nettverk.

Interimsstyret foreslår å organisere det medisinske syklotronsenteret som et aksjeselskap med universitetssykehusene, universitetet og et eller flere industriselskaper som medeiere, og der produksjonen av radiofarmaka og driften av syklotronen kan skape et inntektsgrunnlag.

Selve PET-skannerne vil etter planen bli drevet av sykehusene. Det blir også foreslått å knytte akademiske stillinger til PET-nettverket, samt å opprette et nasjonalt brukerråd som sikrer at forsknings- og behandlingsressurser blir tilgjengelig for hele landet.

Samarbeid nødvendig

PET, som står for positronemisjonstomografi, er en nukleærmedisinsk bildeteknologi som får stadig større betydning innen medisinsk diagnostikk og forskning (2).

– Budskapet fra universitetsmiljøene til myndighetene er entydig: PET er en nasjonal satsing som vi mener vil gi gevinster innen forskning og pasientbehandling på en rekke fagområder, i første rekke onkologi, psykiatri og nevrologi, sier Gjerstad.

Han mener at PET-prosjektet også er et eksempel på nødvendigheten av samarbeid mellom akademiske institusjoner og industriselskaper for å styrke og utvikle forskningsinnsatsen innen medisin, farmakologi og bioteknologi.

– Norge trenger å satse på disse områdene. På denne måten får både industrien og forskningen tilgang til høyteknologisk medisinsk utstyr, og mulighet til å utnytte en potensiell

Leif Gjerstad

næringsvei. I andre europeiske land ser vi en tydelig tendens til økt samarbeid mellom private og offentlige virksomheter.

– Er interaksjonen mellom forskningsmiljøer og industrien helt uproblematisk?

– Nei, uproblematisk er det ikke. Det krever at brukerne inngår klare avtaler med hverandre, og respekterer hverandres særskilte behov, poengterer Gjerstad.

Han viser til ulike eksempler på samarbeidsformer som fungerer godt andre steder. Det gjelder blant annet Hammersmith-hospitalet i London, der Amersham-konsernet står for 75 % av finansieringen mens offentlige midler dekker resten. Universitetet i Uppsala i Sverige har fått et nytt PET-senter organisert som et aksjeselskap med flere private deleiere. I København eier sykehuset hele PET-nettverket etter å ha mottatt store donasjoner.

– Tom Sundar, *Tidsskriftet*

tom.sundar@legeforeningen.no

Litteratur

1. Sundar T. PET – diagnostisk drømmemaskin, men rådyr fornøyelse. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2002; 122: 955–6.

2. Positronemisjonstomografi (PET) – diagnostisk og klinisk nytteverdi. SMM-rapport nr. 8/2000. Oslo: Senter for medisinsk metodevurdering, 2000.

Tung dom om light-sigaretter

Philip Morris er dømt til å betale familien til en avdød, kreftsyk kvinne 150 millioner dollar etter at en jury fastslo at falsk informasjon om light-sigaretter bidrog til kvinnens død.

Dommen fra staten Oregon i USA er den første som fastslår at en tobakksprodusent mot bedre vitende har reklamert for at sigaretter med lavt tjæreinnhold er et sunnere alternativ enn vanlige sigaretter (*BMJ* 2002; 324: 808). Spørsmålet juryen ble stilt overfor, var om kvinnens død skyldtes at hun stolte på Philip Morris' påstand om at sigaretter med lavt tjæreinnhold etterlot seg mindre tjære og nikotin og at de derfor var mindre skadelige enn vanlige sigaretter og et alternativ hvis man ønsket å slutte. Ti jurymedlemmer svarte ja og to svarte nei. Tobakksgiganten Philip Morris har bestemt seg for å anke dommen, og kalkulerer med at prosessen kan ta flere år.

P-pillen Yasmin på overvåkingsliste

Legemiddelverket har mottatt tre meldinger om lungeemboli og én melding om hjerneslag hos unge kvinner som begynte med den nye p-pillen Yasmin fra Schering AG. Ifølge Legemiddelverket finnes tilsvarende rapporter fra andre land. Av denne grunn settes Yasmin på listen av legemidler under spesiell overvåking. Det er ingen andre p-piller på denne listen. Yasmin inneholder hormonene drospirenon og etinyløstradiol.

Når nye p-piller introduseres på det norske markedet, ønsker Statens legemiddelverk rapportering av bivirkninger, spesielt tromboemboliske tilstander, slik som dyp venetrombose, lungeemboli, hjerneslag og hjerteinfarkt.

Liste over preparater som er under særlig overvåking og meldeskjema finnes på Legemiddelverkets nettsider:

www.legemiddelverket.no/bivirk/observasjonslista.htm